

Opschrift

Vergadering van 22 maart 2021

Nummer: 2021_MV_00173

Onderwerp:

Mondelinge vraag van raadslid Anneleen Van Bossuyt: Stijgend aantal oproepen familiaal geweld

Raadslid(-leden):

Anneleen Van Bossuyt - N-VA

Bevoegd: Mathias De Clercq

Omschrijving van de vraag

Toelichting:

-

Vraag:

De Vlaamse professionele hulplijn voor vragen over geweld, misbruik en kindermishandeling 1712 - rapporteerde recent (opnieuw) dat het aantal oproepen het afgelopen jaar (2020) – tijdens de coronacrisis – gestegen is met 49% ten opzichte van het jaar 2019. Met name de cijfers voor kindermishandeling (+45%) en partnergeweld (+85%) springen in het oog.

In juni werd door de stad nog gerapporteerd dat er tijdens de eerste periode van de coronacrisis (18 maart – begin juni) slechts een heel lichte stijging van het aantal door de politie opgestarte dossiers was: 208 met name, of zeven meer dan in dezelfde periode het jaar voordien. De capaciteit van de vluchthuizen bleek toen ook nog voldoende en een speciale regeling om hotelkamers open te stellen voor slachtoffers moest niet worden gebruikt.

De Stad Gent maakt van de aanpak van familiaal geweld al langer een prioriteit, recent nog – en in samenwerking met de Vlaamse overheid – door zich te engageren in het kader van een Family Justice Center voor onze stad.

Vandaar mijn vragen:

1. Wat is de evolutie op vlak van dossiers over familiaal geweld – partnergeweld, kindermishandeling, enz. – in onze stad tijdens de coronacrisis?

2. Zijn er sinds juni eventueel extra initiatieven genomen om slachtoffers aan te moedigen om klacht in te dienen?

Antwoord

Ook in deze moeilijke tijden is het van uiterst belang dat we niemand uit het oog verliezen. Iedere vorm van intrafamiliaal geweld in onze samenleving is onaanvaardbaar. Vanuit de Stad Gent leveren we hier, samen met verschillende organisaties en partners, heel wat inspanningen om deze maatschappelijke ernstige problematiek op een integrale manier aan te pakken.

Zoals u weet zetten we in op het ‘StalkingAlarm’-project waar een multidisciplinair overleg plaatsvindt om optimale ondersteuning te bieden aan slachtoffers van levensbedreigende stalking door een ex-partner. Daarnaast neemt ons Gents Team Intrafamiliaal geweld sinds 2017 deel aan het project “Ketengerichte aanpak Intrafamiliaal Geweld Oost-Vlaanderen” die zich buigt over complexe, langdurige probleemsituaties van intrafamiliaal geweld. Samen met de Vlaamse overheid en de lokale partners worden momenteel ook - u weet dat mevrouw Van Bossuyt, u stelde er eind vorig jaar nog een vraag over - de mogelijkheden voor de oprichting van een Family Justice Center onderzocht.

Op de website van de Stad Gent wordt voorts een overzicht gegeven van alle organisaties en diensten die iets kunnen betekenen op vlak van familiaal geweld. Ook naar aanleiding van de coronacrisis werd de website aangevuld met nuttige tips omtrent het omgaan met conflicten in het gezin tijdens de coronacrisis.

Ook vanuit de Politiezone Gent wordt ernstig ingezet op de aanpak van intrafamiliaal geweld. Intrafamiliaal geweld is dan ook als een absolute prioriteit opgenomen in het Zonaal Veiligheidsplan. De politie is voorts ook actief betrokken bij zowel het hogervermelde StalkingAlarm, de “Ketengerichte aanpak Intrafamiliaal Geweld Oost-Vlaanderen”, als bij het Zorgcentrum Seksueel Geweld (ZSG).

Vanuit de Dienst Maatschappelijke Zorg van de politie organiseerde de politie reeds in ‘pré-coronatijden’ een hercontactname met het slachtoffer - soms via telefoon, soms via een herbezoek - om na te gaan of er nog verdere hulp nodig is en een doorverwijzing naar het team partnerconflict en -geweld van het Centrum Algemeen Welzijnswerk gewenst is. Ingevolge de Omzendbrief van het College van Procureurs-Generaal van 3 december 2020 gebeuren deze hercontactnames allemaal via een huisbezoek voor situaties van partnergeweld die sinds 1 januari 2020 ter kennis van de politiediensten werden gebracht.

Tijdens het herbezoek wordt samen met het slachtoffer nagegaan hoe de situatie is, of er nood is aan ondersteuning en of de mensen bereid zijn om hulpverlening in te schakelen. De politie vraagt ook telkens aan het slachtoffer om hun telefoonnummer op te slaan en geeft mee dat het slachtoffer steeds kan bellen bij verdere problemen of vragen.

Voorts geeft de politie mij mee dat zij naar aanleiding van de Richtlijnen van het College van Procureurs-Generaal dd. 26.06.2020 betreffende de veralgemening van het gebruik door de politiediensten en de parketten van een tool voor de eerstelijnsrisico-evaluatie inzake partnergeweld, zij deze tool ook in hun werking hebben geïmplementeerd. Deze tool laat de gerechtelijke overheden die in het kader van partnergewelddossiers optreden toe om een situatie zo goed mogelijk in te schatten en om de gevallen met een hoog risico op recidive en/of op escalatie snel te herkennen zodat de meest adequate maatregelen kunnen worden getroffen om dit risico zoveel mogelijk in te perken.

Wat betreft uw vraag naar de evolutie van het intrafamiliaal geweld in Gent tijdens de coronacrisis kan ik meegeven dat de stadsdiensten permanent vinger aan de pols houden rond het al dan niet toenemen van meldingen inzake intrafamiliaal geweld en de noden die daaruit voortvloeien.

CAW Oost-Vlaanderen merkt in Gent dat er een toename is van het aantal registraties inzake partnergeweld. Voor de Eerstelijnszone Gent waren er in 2019 330 dossiers en in 2020 een stijging naar 509 dossiers. Het CAW geeft mij mee dat in 443 situaties van familiaal geweld er kon geholpen worden door middel van korte interventies in één of enkele gesprekken. De helft daarvan was op verwijzing van andere diensten, de helft van de mensen nam zelf initiatief. Het gaat in de helft van de gevallen over fysiek geweld en in de andere helft over emotioneel geweld. Uiteindelijk stroomden 161 dossiers door naar meer langdurende begeleidingstrajecten. Opmerkelijk volgens het CAW is de stijgende trend de laatste drie jaar rond de inzet van mobiele hulp (een mobiel team dat aan huis met het koppel werkt). Dit wijst volgens het CAW op een steeds betere samenwerking met de lokale actoren. De vragen richting vluchthuizen blijven stabiel, daar ziet men geen opmerkelijke stijgingen. Er is wel een plan voor extra opvang in hotelkamers, zoals u door u reeds beschreven, om op een eventuele toename voorbereid te zijn.

De Gentse politie geeft mij mee dat zij wat betreft de politionele registraties in 2020 inzake intrafamiliaal geweld tegen afstammelingen (kind, kleinkind, etc.) een stijging vaststellen van 98 naar 107 registraties en wat betreft intrafamiliaal geweld tegen andere leden (zus, broer, oom etc.) een stijging van 157 naar 168 registraties. Wat betreft de politionele registraties in 2020 inzake intrafamiliaal geweld binnen het koppel stelt de politie een daling vast van 924 naar 884 registraties (met binnen dit totaal cijfer een daling van registraties m.b.t fysisch geweld van 549 naar 484 registraties en een stijging van psychisch geweld van 322 naar 365 registraties). Wat betreft de eerste 2 maanden van 2021 merkt de politie wel een stijging op van 29 feiten van intrafamiliaal geweld binnen het koppel t.o.v. dezelfde periode vorig jaar. Elk dossier wordt nauwgezet en stipt opgevolgd. Volgens de politie zou deze toename de afgelopen 2 maanden te wijten kunnen zijn aan het feit dat het fenomeen 'partnergeweld' de laatste tijd meer in de media aanwezig was wat een hogere bereidheid tot aangifte als gevolg kan hebben. Mogelijk zal deze stijging nog toenemen aangezien uit wetenschappelijke studies geweten is dat

slachtoffers van intrafamiliaal geweld er langer over doen om naar de politie te stappen. De politie geeft mij ook nog mee dat uit studies geweten is dat er een lage aangiftebereidheid bestaat voor feiten van intrafamiliaal geweld. Vaak moet een idee nog rijpen en moeten drempels zoals schuld, schaamte, angst worden overwonnen alvorens men effectief de stap naar de politie zet. Het is echter al een belangrijke stap voorwaarts wanneer erin geslaagd kan worden om slachtoffers reeds in een vroeg stadium bij de hulpverlening te krijgen.

Het Gents Team Intrafamiliaal Geweld geeft mij mee dat er nog steeds een grote dark number bestaat. Zo blijkt uit een recent onderzoek van de Ugent naar de impact van de coronamaatregelen op relaties, stress en agressie dat 77% van de slachtoffers nog steeds geen professionele hulp zoekt. Het is daarom van belang dat we als stad initiatieven nemen om het taboe rond dit thema te doorbreken en de drempel naar professionele hulp te verlagen. De huidige informatie- en sensibiliseringscampagne “Spreken doet muren breken” komt hieraan tegemoet. Een sprekende grafittimuur aan de Willem I-kaai is het startpunt van de campagne en is gekoppeld aan een animatievideo met tips en info rond huiselijk geweld. De video is op heden al 1.006 keer bekeken. Tevens werden 16.485 postkaarten met het campagnebeeld en 5 tips verspreid bij apothekers, tandartsen, ziekenhuizen enz. Bovendien werden de postkaartjes en de A2 posters ook naar 120 Gentse artsen opgestuurd met de bedoeling die in de wachtzalen op te hangen. Tevens werd contact opgenomen met poetsbureaus om de campagne te verspreiden in hun kantoren. Zo komen de tips ook bij de medewerkers terecht die vaak ‘achter de muren’ van gezinnen aan het werk zijn. Er werden ook 35.000 broodzakken verspreid bij Gentse bakkers met tips en het nummer van 1712. Ook de webpagina werd aangepast en reeds bezocht door 1.165 bezoekers met een gemiddelde bezoekduur van 6 minuten. Dit is een stijging van 266% bezoekers -in vergelijking met dezelfde periode in vorige jaren- en van 2 minuten gemiddelde bezoekduur.

Een heel noodzakelijk en mooi initiatief.

Deze campagne is echter niet het enige bijkomende dat we als stadsbestuur doen rond de aanpak van intrafamiliaal geweld.

Om de gevolgen van de coronacrisis op het huiselijk geweld de baas te kunnen blijven in Gent en aan de stijgende trend tegemoet te komen hebben we er als stadsbestuur (begin september 2020) ook voor gekozen om het Gents Team Intrafamiliaal Geweld met 1 extra VTE A voor 1 jaar te versterken. Ook hebben we de werkmiddelen van het Gents Team Intrafamiliaal Geweld met 10.000 EUR verhoogd.

Voorts is het ook belangrijk dat professionals gesterkt worden in hun basiskennis rond intrafamiliaal geweld en de manieren waarop ze mensen kunnen motiveren richting de juiste hulp. Daarom organiseerde ons Gents Team Intrafamiliaal Geweld dit jaar reeds een aantal keer een tweedaagse vorming voor 0de en 1ste lijnswerkers die niet specifiek rond dit thema werken, maar er wel mee in aanraking komen. Gezien de grote vraag, staat er nog een vorming gepland in mei. Met deze vormingen worden maar liefst 240 0de en 1ste lijnswerkers bereikt en ons Team IFG hoopt op die manier ook een netwerk van

ambassadeurs te verwerven die dit thema mee uitdragen in hun teams en zo sneller kunnen ingrijpen in de keten van geweld.

Daarnaast werd vanuit de jarenlange expertise rond ex-partnergeweld/stalking binnen de stad een opleiding georganiseerd voor de medewerkers van 1712. De medewerkers werden versterkt in het omgaan met (al dan niet anonieme) oproepen rond ex-partnergeweld. Meer specifiek werd ingegaan op het herkennen van alarmerende signalen om op die manier goed te kunnen doorverwijzen en escalaties van geweld te voorkomen.

U merkt het, ook in deze moeilijke tijden nemen we dit fenomeen als stad heel ernstig en blijven we inzetten op een effectieve aanpak van iedere vorm van intrafamiliaal geweld. Of het nu naar de partner, de kinderen, de grootouders of gelijk wie is: geweld is ontoelaatbaar en onaanvaardbaar in onze maatschappij.
